

עת"א 49960/08/20 - מוחמד הייב (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 49960-08-20 הייב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד הנשיא רון שפירא
עותר	מוחמד הייב (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד ד' דרעי
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר שהגיש העותר במסגרתה הוא טוען כי אינו מקבל טיפול ראוי בהתאם למצבו הרפואי וכי הינו מוחזק בתנאים בלתי הולמים שאינם תואמים את מצבו הרפואי ואף מסכנים את בריאותו ואת שלומו. יצוין כי במסגרת העתירה הקודמת ביקש העותר להורות לקבוע דיון בעניינו בפני ועדת השחרורים לצורך שקילת שחרור מוקדם מטעמים רפואיים, אך בהמשך פעל העותר בהתאם לתגובת המשיב והגיש בקשה לוועדה ועניינו נמצא בבירור בפני ועדת השחרורים. על כן, ומאחר שבקשתו להורות לוועדת השחרורים לדון בעניינו אינה ממין העניינים הנדונים במסגרת עתירות מסוג זה, הוגשה עתירה מתוקנת.

העותר טוען כי הינו מרצה מאסר של 12 חודשים, בניכוי תקופת מעצר של כחודש, בגין עבירות תעבורה (נהיגה בפסילה). לטענת העותר, לפני תחילת מאסרו היה אמור לעבור פרוצדורות רפואיות ובדיקות שונות מאחר שהוא סובל ממחלת לב, סכרת, מחלת כליות ופציעה אורתופדית באגן ועצם הירך. נטען כי צירוף המחלות מהן סובל העותר מעמיד אותו בסכנת חיים. כן נטען כי המשיב אינו יכול לספק לעותר את הטיפול הראוי והמתאים במתקן הכליאה, עקב ריבוי המחלות והצורך בטיפולים שוטפים, בדיקות ומעקב רפואי שאינם זמינים במתקן הכליאה. נטען כי תנאי הכליאה של העותר הינם בלתי אנושיים והוא מוחזק באגף רגיל עם אסירים בריאים במזג אוויר קיצוני ועומס חום חריג, בחדר צפוף וללא מיזוג או אמצעי עזר מתאימים הנדרשים בגלל נכותו ומגבלותיו. כן נטען כי לעתים האסירים ננעלים בחדר למשך שעות רבות ללא יכולת לצאת ובמצבו הרפואי של העותר נסיבות כאלה קשות מנשוא ואף מסכנות אותו. נטען כי בשעות בהן העותר נעול בחדר ובשעות הלילה אין מי שתיה ראויים בהישג יד למשך שעות רבות ומאחר שהעותר סובל מסכרת זה עלול לגרום לו לנזק בריאותי נוסף ולסכן את שלומו וחיייו.

המשיב טוען כי העותר נמצא במעקב תדיר של מרפאת הכלא ומקבל טיפול תרופתי בהתאם למצבו הרפואי. כן נטען כי העותר הופנה לבדיקות שונות בהתאם להמלצות הרופאים המומחים, אך הוא סירב לבצע בירורים רפואיים בטענה שיעשה בירורים אלה לאחר שחרורו. הוא אף חתם על טופס סירוב לצאת לבדיקה וטופס סירוב לבירור קרדיולוגי. המשיב מציין כי העותר מוזמן לפנות בכל עת למרפאת הכלא על מנת להשלים את הבדיקות הנדרשות לצורך קבלת טיפול רפואי בהתאם להמלצות הרופאים המומחים. בכל הנוגע לטענות העותר בדבר תנאי מחיה בלתי הולמים נטען כי בראיון שנערך עמו הלין על ניקיון התא וקושי בשימוש במקלחות עקב מגבלה רפואית. בהמשך לראיון הותקנה במקלחת ידית אחיזה מיוחדת על מנת לסייע לו, בוצע ריסוס בתא ונמסרו חומרי ניקוי על ידי צוות האגף.

יצוין עוד כי לאחר הגשת העתירה המתקנת נדון עניינו של העותר בפני ועדת השחרורים אליה פנה העותר בבקשה לשחרור מוקדם בשל מצב רפואי. לטענת העותר, הוועדה דחתה את מועד הדיון כדי לאפשר לו להציג חוות דעת רפואית והוא זקוק לבדיקת רנטגן עדכנית לשם קבלת חוות הדעת הרפואית, אך נאמר לו במרפאת שב"ס כי לא תבוצע הבדיקה לא בשב"ס ולא מחוץ לשב"ס. נטען כי טענות המשיב כי העותר סירב לבדיקות אינה נכונה וכי העותר פנה מספר פעמים בבקשה לביצוע בדיקות ונאמר לו כי הבדיקות לא יבוצעו.

המשיב טוען לעניין זה כי לא נעשתה כל פניה בעניינו של העותר בבקשה לביצוע בדיקה כלשהי לצורך מתן חוות דעת פרטית ולכן העותר לא מיצה הליכים מול הגורמים הרלוונטיים. כן נטען כי ב"כ העותר לא צירף כל מסמך רפואי התומך בבקשה זו ולא ברור על מה הוא נסמך. עוד נטען כי הליך של עתירת אסיר לפי סעיף 62 לפקודת בתי הסוהר אינו מתאים לדיון בעניינים הנוגעים לעבודת ועדת השחרורים ולכן משמדובר בעתירה לשחרור העותר מטעמים רפואיים יש לפנות במסלול המתאים לבקשות הנוגעות להליך המתנהל מול ועדת השחרורים. המשיב מדגיש שוב כי מהתייחסות רופאת הכלא עולה כי לעותר נקבע תור לבדיקת EMG לתאריך 10.08.20 אך העותר סירב לצאת לבדיקה וחתם על טופס סירוב יציאה לבדיקה. נטען כי לאחרונה נקבע לעותר מועד חדש לבדיקה, שצפויה להתקיים במהלך חודש נובמבר, ולאחר קבלת ממצאי הבדיקה יופנה העותר לבדיקת רופא אורתופד. באשר לבקשה לביצוע בדיקת רנטגן נטען כי מבירור מול הכלא נמסר שנקבעה לעותר בדיקת רנטגן ליום 29.09.20 ובכך מתייתר הדיון בבקשה.

דיון והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים שהוגשו בכתב ועיינתי במסמכים שהוגשו לעיוני הגעתי למסקנה כי יש לדחות את העתירה ללא צורך בקיום דיון שכן חלק מהסעדים המבוקשים התייתרו וחלקם נוגעים לעניינים שאינם מצויים במסגרת העניינים הנדונים בפני בימ"ש זה בעתירות מסוג זה.

יצוין כי החלטתי שלא לקיים דיון במעמד הצדדים לאור הסגר בשל משבר הקורונה וכן מאחר שהגעתי למסקנה כי די בטענות הצדדים אשר הוגשו בכתב.

בטרם אפרט את טעמי דחיית העתירה, ללא צורך בקיום דיון בה, ראוי להדגיש כי עיקר טרונות האסיר נוגעות לטענות בדבר מצבו הרפואי וצרכים רפואיים כאלו ואחרים שלא אפרטם מחמת צנעת הפרט. עם זאת עולה מהתגובות שהעותר לא שיתף עולה עם המערך הרפואי של שב"ס. בהקשר זה ראוי להבהיר כי רופא הכלא וצוות המרפאה אינו כפוף

מקצועית למפקד הכלא. המלצות לטיפול רפואי לאסיר, לרבות הפנייתו לטיפול רפואי מחוץ לכלא, וכל המלצה טיפולית אחרת, ניתנת ע"י רופא הכלא לפי שיקול דעתו המקצועי בלבד. החלטותיו המקצועיות של רופא הכלא אינן כפופות להחלטות פיקודיות ומפקד הכלא אינו מתערב בהחלטות מקצועיות של הרופא והמלצותיו לטיפול רפואי כזה או אחר.

מכאן גם ראוי שככל שיש לעותר צרכים רפואיים שיפנה למרפאת הכלא. לא ניתן להתלונן על טיפול רפואי ומהצד השני לסרב לבדיקות ולהמנע משיתוף פעולה עם רופאי הכלא. מכאן אתיחס לטענות עצמן.

על פי המידע שהוצג על ידי המשיב, העותר נמצא במעקב ומקבל טיפול רפואי מתאים למצבו. העותר סירב לבצע בעבר בדיקות שנדרשו לפי המלצת הרופאים המטפלים. כעת הוא טוען שהוא לא סירב ומבקש לבצע את הבדיקות. המשיב השיב כי הבדיקות המבוקשות יבוצעו ולכן חלק זה של העתירה התייתר. על המשיב לוודא כי יבוצעו לעותר הבדיקות הדרושות בהתאם להמלצת הגורמים המטפלים כפי שהצהיר כי יבוצע. נראה כי גם טענות העותר בדבר תנאים בלתי מתאימים במתקן הכליאה טופלו על ידי המשיב. כפי שציין המשיב, לעותר נערך ראיון במסגרתו הלן על ניקיון התא וקושי בשימוש במקלחות עקב מגבלה רפואית. בהמשך לראיון הותקנה במקלחת ידית אחיזה מיוחדת על מנת לסייע לו, בוצע ריסוס בתא ונמסרו חומרי ניקוי על ידי צוות האגף. בכל הנוגע לחום השורר בתא ולגישה למים ראויים לשתייה - על המשיב לוודא ללא קשר למצבו הרפואי של העותר כי יסופקו לאסירים התנאים המתאימים להתמודד עם החום הכבד ומים ראויים לשתייה גם ובעיקר בשעות בהם התאים נעולים ולא ניתן לצאת מהם.

בכל הנוגע לטענות העותר כי המשך כליאתו מסכן את חייו לאור מצבו הרפואי - שזו למעשה הטענה העיקרית שטוען העותר, הרי שטענה זו מתבררת בפני ועדת השחרורים אשר בסמכותה לשקול האם יש לשחרר את העותר שחרור מוקדם עקב מצב רפואי וכפי שדיווח העותר לביהמ"ש העניין אכן נמצא בבחינה של ועדת השחרורים.

על כן, מאחר שחלק מהסעדים שהתבקשו התייתרו וחלקם נמצאים בטיפול ועדת השחרורים אשר בסמכותה לדון בעניינים אלה ובכל מקרה אין מדובר בעניינים שיש לדון בהם בעתירות מסוג זה, העתירה נדחת. למען הסר ספק - בכל הנוגע לנושאים המתבררים בפני ועדת השחרורים אינני מביע כל עמדה.

למרות דחיית העתירה יצוין כי על המשיב לספק לעותר תנאי כליאה ראויים, כפי שהצהיר המשיב שנעשה בפועל. בין היתר, יש לספק לעותר ולשאר האסירים אמצעים להתמודד עם עומס החום ומים ראויים לשתייה גם בשעות בהן התא נעול.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, י"ב תשרי תשפ"א, 30
ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא